

ALBANIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
ALBANAIS A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
ALBANÉS A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Friday 19 May 2003 (morning)
Vendredi 19 mai 2003 (matin)
Viernes 19 de mayo de 2003 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Rédiger un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Shkruani një koment të shkurtër për një nga pasazhet e mëposhtme.

1. (a)

“FSHATI MBI SHTATË KODRINA”

që merret me gëzimin dhe me përfundimin e tij.

Më në fund erdhi dhe dita për t’u nisur në dasëm. Unë fluturoja nga gëzimi se atje do të shihja prindërit e mi dhe do të rrija me ta. Pastaj, dasma! Njëlloj gëzimi që njeriu nuk e kupton, por vetëm e ndjen. Kur martohet dikush, gëzohen të gjithë ...
5 gëzohen të mëdhenjtë, gëzohen dhe të vegjëlit ... Pse ? Mundet ngaqë të mëdhenjtë kujtojnë atë që iku, ndërsa të vegjëlit presin atë që vjen, presim që t’u lejohet e ndaluara ... Se ndryshe si do të shpjegohej ai gëzim i përgjithshëm, një gëzim si ai që shijon kur je i pranishëm në një premierë të mrekullishme teatrale ... I ngjashëm me të, por në të gjithë përmbajtjen më i lartë. Kur premierën e bukur feerike e quajmë të
10 mrekullishme, atëherë çfarë emri do të gjenim për martesën?!

Kam parë një herë disa vajza të vogla që mezi i kishin të shtatë vjetët, duke ndenjur në shi duke pritur nusen ... pse ?, Nga gëzimi! ... Nga ai gëzim që ndjeja edhe unë atëherë kur u nisa për në dasëm! ... O Zot i madh! Mos shterofshin kurrë ritet e dasmave dhe u bëfshin më madhështore dhe më të mrekullishme ato shfaqje
15 hyjnore të njerëzimit ...

Duket në ato kohra të gjitha gëzimet e dasmave ishin futur në zemrën time dhe mezi po prisja të niseshim! ... Mbi të gjitha dajua më kishte dhënë kahn e tij, një don për kokën e doriut! Dhe ai don do të shpinte në atë dasmë edhe ëndrrat e mia për të ardhmen, që nuk e dinim çfarë po na përgatiste.

20 Harxhet qenë nisur që më parë. Edhe gratë dhe të vegjëlit qenë nisur. Unë hyja me të mëdhenjtë ...

Pa një mëngjes të bukur gushti, pa zbardhur mirë, ashtu nëpër mugëtirën e gjelbërt të errësirës që kishte filluar të zbardhte. Rrapua, dajua dhe unë u vumë për rrugë ... Mendimet të panumërta vinin dhe shkonin në kokën time akoma të papjekur
25 ... Që nga piramidat, asirët dhe persët dhe gjer tek këto malet tona ... Vajza pa numër! ... Dhe isha i gëzuar, pa e ditur për çfarë të gëzohesha më parë ... Për kahn që më kishin dhënë?!

Për dasmën ku po shkoja?!

U ngjitëm tek qafa. Rrotull dukeshin malet e gjithë Shqipërisë, të kaltëruara dhe sikur po zgjoheshin nga gjumi. Dukeshin malet dhe tej larg fusha në mugëllirë. Nuk e kuptoj as vetë, tashti që po shikoja të gjithë Shqipërinë, në isha i gëzuar apo çfarë ndjenjash përkundja në zemrën time. Malet rrotull ... Gryka që zgjatej dhe përtej kufirit si një kaltërsi përralore. Dhe unë nuk po e kuptoja ç’po ndodhte me zemrën time! ... Më dukej sikur po shikoja përpara meje një konsull të Romës ... Ose një
35 turk më çallmë ... Më dukej sikur dhe ata kishin qëndruar të shikonin të mrekulluar atë pamje, pa e kuptuar bukurinë e fshehtë ...

Eh Shqipëri, Shqipëri! ...

Kasem Trebeshina

- Çfar perfaqson dasma ne jete dhe pse autori e krahason ate me nje çfaqje teatrale?
- Flisni per arritjet artistike te autorit dhe menytrat qe perdor ai per të çvendosur me kaq nostalgji ne te shkuaren?
- Çfar elemente te tjere perdor autori per ta bere kete pjese letrare me te pasur e me interesante?

1. (b)

“TRI FAT-THENAT”

- Që te tria mbledhur tok
Unë flë! Ato mbi kokë!
Shkëmbi shkum’o në tallas
Thot’ e Para:
5 -Unë flas:
- Djepi shkëmb’, zëmëra shkëmb!
Dallg’ e egër nuk e trëmb!
Kull’ e ëndërrës: L i r i a
Der’ e hapur: a r a t i a!
10 Planeti në rrokuhlime!
Ndjenja! - Flakë! - Përcëllimë!
Gjelbërime në shtërpimë!
Ligja - ligjën rrokullis!
Ligjëero e keëngën nis!
- 15 Thot’ e dyta:
-Nisa unë!
Fryn planeti në furutnë,
Kryengritjet krah’ i vunë,
Mijëra grepa nuk e zunë!
20 Kull’ e ëndërrës: L i r i a!
Der’ e hapu: p o e z i a!
Tinguj - zëmëre vullkani,
Zgjime - ndjenjave - tufani
Këngë - ngrohtë shkrin kallkani!
25 Fyma - frymën frymëzon,
Krijimi yje pikon!
- Radha ime!
-Thot, e treta:
Tatëpjëta tëpërpjëta!
30 A kapen yjet me rrjeta?
NënDiell skaliset Jeta!
- Kull’ e ëndërrës: L i r i a!
Der’ e hapur: V e g j ë i i a!
Tingëllime - ligjërime!
35 Shpirt’ i ecjes: t r u m b e t i m
Ndill’ bunacën në thellime!
Kënga - këngën lajmëron,
Pranverën përjetëso!
- Të tria:
- 40 Pikon tinguj e vërteta,
E Vërtëta pikon lot,
Ushqehu me to si bleta
Lot e gas nuk ndahen dot.
Këto shkruan, këto thanë
45 Përmbi shkëmbin në tallas!
-Fluturuan... Po ku vanë?
Mijëra shtigje lanë pas...

Petro Marko

- Çfar perfaqesojne fatat dhe flisni per secilen ne veçanti.
- Poezia jep mesazhe te forta. Cilat jane keto dhe ne ç’menyre shtjellohen ato?
- Flisni per mjeshtrine artistike te autorit dhe te mjeteve dramatike qe ai perdor.